

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editură Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

„PATRIA” (ȚARA) - COMOARA SFÂNTĂ A ROMÂNILOR

Col. conf. univ. Dr. Aurel V. David

În Europa începutului de mileniu III s-a petrecut, cu surle și trâmbițe, un proces etno-politic pervers, generat de forțele așa-numitei „globalizări”: ruperea frontierelor statelor naționale și îmboldirea străinilor din afara Europei de a se așeza în Europa unde vor și când vor (după odel american!). Astfel, aproape continuu, valuri de amărâți din răsăritul Europei, apoi din întinderile Asiei și Africii, au migrat, din varii motive, spre Occidentul Europei, văzută ca un *El Dorado* și ca spațiu de libertate socială.

Însă, visul de a trăi mai bine, a început să coboare pe o pantă extrem de abruptă și să producă consecințe grave asupra oamenilor, comunităților, statelor, dar mai ales a națiunilor din arealul euronean. În acest moment, statele europene, autodeclarate state cu democrații consolidate, dau din colț în colț în încercarea de a repara decizii răuvoitoare sau luate în necunoștință de cauză cu puțin timp înainte.

Aproape toate statele din Europa occidentală sunt confruntate cu problema sutelor de mii de „apatrizi”, cărora sunt obligate să le ofere o protecție similară cu cea a refugiaților. „Apatrizii” nerecunoscuți ca cetățeni ai vreunei țări, nu au acces la drepturi de bază pe care majoritatea oamenilor le consideră garantate. Ei nu pot munci, nu pot beneficia de sistemul de sănătate și nu se pot căsători. Prin Europa occidentală s-a cuibărit deja percepția potrivit căreia *cel care n-are documente și o cetățenie este ca și cum n-ar fi existat vreodată în această lume*. Această-i una din consecințele transformării perverse a Europei din *Europa patriilor* în *Europa euroregiunilor*.

*

„Patria” (lat. *pater* = tatăl) s-a născut odată cu națiunile, dovadă că în spațiul de etnogeneză a națiunilor, termenul a fost moștenit din limba latină, veche precum pământul Europei. Este arealul geo-fizic moștenit și stăpânit *ab initio* de comunitatea (etno-organizarea) din care s-a dezvoltat națiunea conștientă „*de sine*”, cu o identitate proprie, ca unitate socială generatoare de cultură și civilizație. Pentru orice om, „patria” este o realitate sfântă, dată de Pronie, amenajată social de generații în suscesiunea lor și apărată, la nevoie, chiar cu prețul vieții. Încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea, cărturarul român **Dinicu Golescu** folosea cuvântul „*patrie*” numai în legătură cu cel de „*neam*”, ambele afirmate și întreținute prin *muncă*. Națiunile se află în legătură organică cu „*patria*”, din nevoia de întreținere a *armoniei sociale*.

„Patria” este spațiul geografic gestionat de națiuni în virtutea „*dreptului ginților*”, pe care comunitatea (etno-organizarea) conștientă de descendența dintr-un strămoș comun (*pater*), reconstituită prin succesiune de generații, îl delimitează mental, îl amenajează social, îl apără împotriva agresiunilor sociale și generează valori sociale prin care conservă „*conștiința de sine*” a națiunilor. „Patria” este spațiul geo-fizic și spațiul libertății sociale în care oamenii, ca „*ființă socială*”, lasă „*urmele*” activităților sociale, care se păstrează în memoria colectivă și se integrează organic în istoria civilizației universale.

„Patria” reprezintă mediul social care conservă moștenirea genetică și istorică alcătuită din modele de gândire, simțire și acțiune socială. Aceasta conservă etno-spiritualitatea, cu valorile, credințele, simbolurile, normele, obiceiurile, organizațiile, instituțiile și cultura, prin care națiunile întrețin civilizația, ca „*stare socială*” a omenirii. Națiunile își afirmă dreptul la existență în cadrul „*patriei*” numai prin *muncă*, activitatea socială generatoare de valori sociale.

„Patria” conservă „*crediința națiunii*” și „*spațiul sacral*” prin locurile privilegiate, locurile sfinte și „*semnele*” spațiului care conservă, mențin și afirmă, din „*nevoia de divinitate*”, raporturile spirituale (simbolice) cu divinitatea - instanța spiritualizată supremă de apel în fața agresiunilor sociale. Prin aceste procese sociale, „*patria*” immortalizează timpul sacru al fiecărei națiuni, exprimat în ritualurile și sărbătorile prin care oamenii își regenerează „*spiritul*”, își modelează „*conștiința de sine*” și își conservă identitatea.

„Patria” conservă *etnosul* - cu caracteristicile lui psihice și culturale. Ea delimitează spațial „poporul” (ca semn al suveranității), oferă cadrul și mediul favorabil mobilității sociale și asigură transmiterea în timp a tradițiilor, credințelor și obiceiurilor culturale și perpetuarea simbolurilor naționale.

„Patria” definește cel mai înalt grad de integrare socială, întrucât numai în momentul în care oamenii se integrează conștient în organizații cu funcții explicite (productive, gestionare și integratoare), ei constituie o națiune. În cadrul „patriei” sunt asigurate resursele și simbolurile necesare menținerii organicității națiunilor.

„Patria” semnifică, în același timp, o conexiune de simboluri sociale conservate și afirmate prin *limba națională (limba maternă)* - cel mai complex proces cognitiv al spiritualității oamenilor, ca „ființă socială”. Limba este expresia capacității oamenilor de a comunica cu semenii, iar fondul ei de cuvinte se încheagă organic în interiorul „patriei”, reprezentând condiția fundamentală pentru socializarea oamenilor și organizațiilor. Ea are rol decisiv în exprimarea comportamentului specific al unui „popor”, prin care națiunea își exprimă capacitatea de acțiune socială, precum și în exprimarea modului de viață a unei națiuni, ca organizare socială. Limba națională contribuie la exprimarea tezaurului de valori prin care națiunile se mențin și se afirmă ca „stare de civilizație”.

*

Pentru românul nativ, „Patria” înseamnă „țara” (lat. *terra*) - pământul generator de resurse necesare ființării națiunilor, care-i asigură individualitatea în procesualitatea socială și statornicia în timp. Prin raportarea la „țară” (patrie), afirmă istoricul G.D. Iscriu, „națiunea a devenit sursa primară și fundamentală a energiilor vitale și salvatoare. Istoria le-a contopit destinele. Și numai astfel, unite, după legile firii, ele se regăsesc în destinele oamenilor locului”.

Astfel, „țara rumînească” începe cu locul natal, vatra maternă și străbună, deci cu pământul statornic în destinul „nativului” care se revendică de la ele, le prețuiește și le iubește, le înnobilează și le apără. Continuă cu imaginea pe care „nativul” și-o creează despre zestrea geo-fizică a „patriei”, cu formele sale de relief, cu munții, dealurile, câmpiile și apele, care-l obligă permanent să se întoarcă spre geneză, prin părinți, bunici, străbunici, stră-străbunici etc. „Țara” devine întinderea de pământ măsurată cu privirea și cu mintea „nativului”, ca ființă socială, unde își clădește propriul destin pe tot parcursul vieții, pe fundamentul necesităților sociale. Ea primește semnificația de *permanență* numai dacă oamenii sunt capabili să o înfrumusețeze, să o transforme în „mediu social construit”, să o apere împotriva construcțiilor politice mecanice - imperiile și feudele -, și dacă au ajuns la conștiința că ei sunt „ai țării” și țara este „a lor”. Această conștiință generatoare de destin este organic legată de așezarea geografică a națiunii române, de condițiile climaterice și posibilitățile ei economice, de producere, repartiție și schimb a resurselor informaționale, energetice și umane necesare ființării și afirmării.

„Țara” generează instinctul de conservare a națiunii române în fața presiunilor și năvălirilor unor populații străine de „neam”, în căutarea de resurse („pământ și apă” - cum spunea poetul Mihai Eminescu) și arealul unde națiunea „simte” și afirmă datoria imperioasă de a-și apăra ființa împotriva presiunilor distructive ale construcțiilor politice mecanice.

„Țara”, în sine, înseamnă „libertatea neamului”. Astfel, pământul pe care viețuiește națiunea română este considerat, generic, „pământul patriei”. La vremea sa, „cărvunarul” moldovean Ioniță Tăutul afirma că „pământul este patria”. El făcea distincție clară între „nație” și indivizii care trăiau în „patrie” - dar care nu constituiau parte a „nației”. „Nația” era identificată „cu toți acei care au un interes pentru patrie”. În memoria socială a națiunii române, au rămas profetice cuvintele lui Tudor Vladimirescu, care afirma că „patria se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor”.

Alături de „patria pământească”, la care au râvnit mereu imperiile, națiunea română își construiește „patria sufletească” - o „patrie” a spiritului și a culturii, pe care au încercat să o distrugă ideologiile antinaționale. Prin acestea, „patria” devine mărturia istorică a asumării de către oameni a propriului destin, întrucât îi ajută să se adapteze la mediul geo-fizic, să gândească și să acționeze pe bază de rațiune și asigură legăturile organice dintre oameni, necesare construirii ordinii sociale. Pentru națiunea română este vitală capacitatea de a conserva și apăra identitatea „patriei”, adică de a-și conserva teritoriul de viațuire și afirmare, indispensabil reproducerii oamenilor și organizațiilor cu funcții explicite, de a-și apăra „patria” și de a folosi liber pământul moștenit prin succesiune de generații.

*

În mentalul românilor, „patria” -, un cuvânt fără pereche semnificând mediul lor existențial -, există, cu aceeași semnificație, nealterat, din vremuri străvechi. De regulă, istoricii îl utilizează pentru a încadra în spațiu fapte demne de luat în seamă, care au marcat destinul neamului românesc la trecerea acestuia prin furcile caudine ale

timpului. „Patria” a fost moștenită de la înaintași, apărată și păstrată cu mari sacrificii de contemporani și transmisă la urmași întreagă sau ciopârțită de feude sau imperii.

Pentru a susține acest adevăr, un elocvent studiu de caz a întreprins prozatorul Mihail Diaconescu, în romanul „**Sacrificiul**”. Acesta a făcut o „radiografie” a conștiințelor unor elite sociale - intelectuali, artiști, oameni de cultură -, scoțînd din amorfie simbolurile umane care au asigurat perenitatea romîne viețuirea, de la geneză, în vatra ei de viețuire, aflată la răscrucea unor drumuri imperiale. Acestea au luat asupra lor frămîntările și dramele epocii în care au trăit, contopindu-se cu esența etnicității neamului romînesc.

Autorul pătrunde în sufletul unor patrioți romîni ardeleni, care în acele vremuri opresive, în fața jandarmilor austro-ungari au strigat cu tărie și s-au sacrificat pentru a-și recîștiga patria pierdută prin ocupație străină.

Pentru aceștia, *patria* se afla acolo unde era neamul lor, nu într-un stat opresiv, un imperiu supranațional, construit pe criterii supraetnice. De aceea, în acel moment de criză geopolitică de nivel continental, romîni au reconstruit harta mentală, care le-a întărit „conștiința de sine”.

Pentru redobîndirea și reconstruirea patriei, neamurile oprimate au conlucrat între ele, iar unirea a creat o asemenea forță încît Imperiul austro-ungar a trosnit din încheieturi, apoi a crăpat și praful s-a ales de el.